

## Bratři Havlovi představili novou knihu. Dopisy od Olgy ale Olga nepsala

2.12.2010 zpravy.iDNES.cz str. 0 Zprávy iDNES.cz / Literatura

iDNES.cz, Ondřej Bezd, ČTK Knihovna Václava Havla

Po proslulých Dopisech Olze, které posílal **Václav Havel** své manželce Olze z komunistického vězení, vycházejí Dopisy od Olgy, tedy odpovědi na jeho filozofující texty. Jejich hlavním autorem je Václavův bratr Ivan. Byly představeny včera v **Knihovně Václava Havla**. V úterý **Václav Havel** obdržel Cenu Jaromíra Šavrdy za svědectví o totalitě.

Titul Dopisy od Olgy, přestože je sama Olga Havlová nepsala, je podle Ivana **Havla** třeba chápat tak, že jde o dopisy z okolí Olgy. A jejich čtenářem nebyl jenom **Václav Havel**. "Psal jsem to pro dva lidi, jeden byl bachař ve věznici a jeden můj bratr," řekl při včerejším večeru žertem jejich autor.

I Dopisy Olze četli lidé z jejího okolí. Ivan **Havel** je sice hlavním, ne však jediným autorem dopisů. Do korespondence s bratrem přes překážky vězeňské cenzury zapojil i další autory a disidenty, především filozofa Zdeňka Neubauera, hlavního komentátora Havlových úvah o etice a zodpovědnosti. Vědomě či nevědomě se do odpovědí na Dopisy Olze zapojili intelektuální přátelé bratrů Havlových Radim Palouš, Petr Hájek, Anna Šabatová, Jiří Dienstbier či Vladimír Holan. Ivan **Havel** žertem poznamenal, že od nich opisoval.

Ivan **Havel** psal dopisy bratrovi Václavovi se snahou ho povzbudit a informovat o "světě za zdí" a také ho přimět k tvůrčí aktivitě, aby ve vězení, jak píše, "duševně nezakrněl". Jeho dopisy jsou proto také dobovou zprávou o českém disentu, o životě intelektuálních přátel, o kulturním životě. Autor do nich zahrnul nejen poznámky filozofa Neubauera, ale i praktické rady, jak se má vězeň vypořádat s nemocí loktů, které přidala Anna Šabatová od své maminky.

Olga Havlová svému manželovi do vězení samozřejmě také psala, ale její dopisy se ztratily. Ivan **Havel** řekl, že dopisy, které psal on, se dochovaly všechny jenom proto, že si dělal kopie. Olga prý psala málo, stručně a jen o praktických věcech. Manžel ji prý proto peskoval, aby psala více a "literárněji".

"Neskrývám, že mé poněkud protivné pedantičnosti trochu vadí jejich někdy poněkud znejasňující telegrafičnost, jejich malá systematickosti a kompoziční logika a značná ledabylost syntaktická, gramatická i grafická," vyjádřil se o nich **Havel**. Sám své dopisy z vězení stylizoval s vědomím, že budou zveřejněny.

**Václav Havel** při uvedení knihy řekl, že mu byla Olga oporou, přestože nerada psala. Havlův přítel a spoluvězeň, nynější pražský arcibiskup Dominik Duka, dodal, že se jí příliš nediví. "Člověku se těžko píše, když ví, že dopis budou číst také bachaři," uvedl. Duka se sice na Knize Dopisy od Olgy nepodílel, Přispěl k ní ale vzpomínkami na dobu strávenou s **Havlem** ve vězení a na společné náboženské meditace.

Knihu Dopisy od Olgy vydala **Knihovna Václava Havla**, jež vznikla po vzoru prezidentských knihoven v USA. Slouží k dokumentaci, výzkumu a propagaci života, díla a myšlenek **Václava Havla** jako dramatika, bojovníka za svobodu, organizátora české a středoevropské nezávislé kultury, vězně svědomí, vůdce sametové revoluce v roce 1989, československého a českého prezidenta a světové morální autority. Disentu bude ještě zapotřebí

**Václav Havel** také dostal letošní Cenu Jaromíra Šavrdy za svědectví o totalitě. Při jejím převzetí z rukou Jiřího Gruntoráda v knihovně Libri Prohibiti **Havel** řekl, že je důležité připomínat lidi, kteří se nenásilně postavili komunistickému režimu. Disent je podle něj potřeba i dnes, i když v jiné podobě než v dobách totality. Cenu exprezidentovi předalo občanské sdružení PANT.

"Jak tak z povzdálí pozoruji český politický život, stupnici hodnot nabízených společností, a jak tak pozoruji to, co jsem sledoval na vlastní oči v zastupitelstvu hlavního města Prahy, nezbyvá mi než podléhat pocitu, že něco jako disidentský odpor bude ještě zapotřebí. Bude mít samozřejmě v

demokratických poměrech jinou podobu, než míval v dobách totality," řekl **Havel**. Exprezident přišel v úterý osobně podpořit demonstranty, kteří na jednání pražského zastupitelstva protestovali proti koalici ODS a ČSSD v metropoli.

Cena připomíná ostravského spisovatele a novináře Jaromíra Šavrdy, vězněného komunistickým režimem. Podle organizátorů je ocenění určeno těm, kteří se aktivně snaží šířit pravdu o časech komunistického Československa. Cena byla letos udělena potřetí. Prvním laureátem se stal monsignor Antonín Huvar. Druhou nositelkou ceny se v roce 2009 stala Eva Vláhová, předsedkyně občanského sdružení Dcery padesátých let.

URL| [http://kultura.idnes.cz/bratri-havlovi-predstavili-novou-knihu-dopisy-od-olgy-ale-olga-nepsala-13c-/literatura.asp?c=A101202\\_103914\\_literatura\\_ob](http://kultura.idnes.cz/bratri-havlovi-predstavili-novou-knihu-dopisy-od-olgy-ale-olga-nepsala-13c-/literatura.asp?c=A101202_103914_literatura_ob)